

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH
ERASMUS-JMO-2022-COE — Jean Monnet Actions in the field of
Higher Education: Centres of Excellence
Project: 101085385 — EFVDE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Workshop for students
(no 4)

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для практиків є частиною проекту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

Workshop for students

no 4

(17 March 2023)

Agenda:

Legal framework for digital content and digital services

EU-Ukraine Agreement of association and IP law in Digital Era

Liability of Intermediaries of Information society services in Ukraine and in the EU

Topic:

Accounts: is it possible to inherit or alienate them?

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для студентів № 4 (17 березня 2023)

Напрямки обговорення:

1. Теоретичні основи
2. Правове регулювання
3. Міжнародні кейси
4. Перспективи розвитку

Тема:

Облікові записи (акаунти): чи можливе їх спадкування або відчуження?

Co-funded by the
European Union

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ

ОСНОВНІ ДЕФІНІЦІЇ

- Цифрова власність - об'єкти, які не мають матеріалізації та існують лише в цифровому просторі, у загальному випадку - Інтернеті.
- Обліковий запис у комп'ютерній системі - сукупність наданої інформації про користувача, засобів та прав користувача відносно багатокористувацької системи.
- Цифрова меморизація означає запам'ятовування. Фактично це просте збереження результату виконання певної функції, яке допоможе уникнути її повторного виконання.

Co-funded by the
European Union

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН СВІТУ

- У **Німеччині** дотримуються принципу універсальної спадщини, який закріплено у §1922 Німецького цивільного уложення.
- В **Іспанії** ухвалено спеціальний закон про захист персональних даних, у якому є окрема стаття, присвячена цифровому заповіту (ст. 96), де можна прописати особу, у якої буде доступ до акаунтів померлого.

Co-funded by the
European Union

- У ряді штатів **США** також ухвалено закони у сфері цифрового, а також загальний законопроект від 2014 року, який регулює успадкування облікових записів померлих осіб у соціальних мережах, блогах та на веб-сайтах.
- На рівні **ЄС** Регламент Європейського парламенту та Ради № 650/2012 «Про юрисдикцію, застосовне право, визнання та виконання рішень, ухвалення та виконання нотаріальних актів із питань спадкування, а також про створення Європейського свідоцтва про спадкування».

Co-funded by the
European Union

РЕГУЛЮВАННЯ ЦЬОГО ПИТАННЯ НА РІВНІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

- Клієнти компанії **Gmail** можуть за життя визначити долю своїх акаунтів в електронній пошті, запланувавши їхнє видалення або передачу близькому родичу.
- **Yahoo!** видаляє пошту й акаунт у разі отримання копії свідоцтва про смерть власника.
- **Facebook** переводить акаунти в «пам'ятний» статус. Слід зазначити, що з лютого 2015 року Facebook додав опцію, що дає змогу рідним і близьким померлого користувача наглядати за обліковим записом після його смерті.

Co-funded by the
European Union

- **Instagram i Twitter** не надають можливості отримати право доступу до профіля померлого і можуть лише видалити його за запитом спадкоємців, аргументуючи це заборобою видавати себе за інших осіб, згідно з угодою користування соціальної мережі. **Instagram** додатково готовий встановити статус померлого на веб-акаунті, за умови отримання доказів про смерть власника акаунта від будь-яких осіб.
- **Twitter** додатково запропонував сервіс - *Liveson*, який буде продовжувати вести обліковий запис після смерті користувача.

Co-funded by the
European Union

МІЖНАРОДНІ КЕЙСИ, ЯКІ ВПЛИНУЛИ НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ПІДХОДУ

СПРАВА МАРІО КОСТЕХА ГОНЗАЛЕСА

Обставини справи: Громадянин Іспанії виявив у мережі репринт випуску газети La Vanguardia 12-річної давності, в якому містилися його персональні дані (інформація про заборгованість). В зв'язку з цим, він звернувся до АЕРД. Пізніше, його справу було передано до Європейського суду справедливості.

Підсумок: на компанію Google було накладено обов'язок видаляти з пошукової видачі результати пошуку, що ведуть на сайти, які належать третім особам.

Co-funded by the
European Union

РІШЕННЯ ВЕРХОВНОГО ФЕДЕРАЛЬНОГО СУДУ НІМЕЧЧИНИ ВІД 12.07.2018 р. Посилання: III ZR 183/17

Обставини справи: Після загибелі 15-річної дівчини внаслідок нещасного випадку її мати спробувала скористатися акаунтом, знаючи логін і пароль, але не змогла увійти в нього, оскільки на підставі положень користувацької угоди з Facebook цей обліковий запис було переведено в стан «пам'ятного статусу». Мати заявила про несправедливість такої угоди і зажадала щоб їй надали доступ до акаунту, зокрема, щоб з'ясувати, чи були у дочки суїцидальні думки.

Підсумок: Справа розглядалася в кількох інстанціях і дійшла до ФВС, який постановив, що права та обов'язки за користувацьким акаунтом у соціальній мережі переходять спадкоємцям користувача, з урахуванням договору користувача та таємниці особистих даних.

Co-funded by the
European Union

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

- Розробка єдиного підходу до вирішення невизначеностей, що пов'язані з питанням успадкування облікових записів в соціальних мережах, створивши єдиний механізм правового регулювання
- Акаунт успадковується за порядком універсального правонаступництва
- Свобода дії для правонаступників?
- Захист таємниці листування
- Подвійна природа обліку в соціальних мережах

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

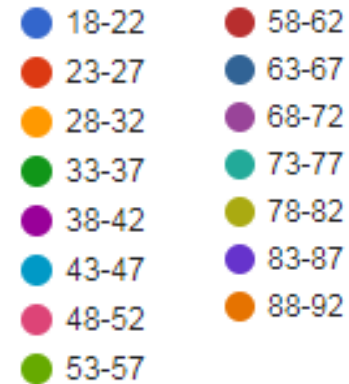
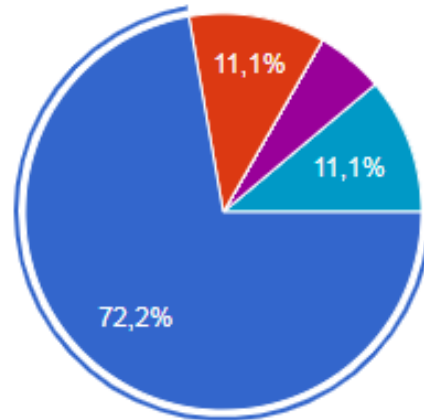
Учасників воркшопу - 45

Погодились взяти участь у анонімному опитуванні - 18

Питання 1: Вкажіть ваш вік?

Відповіді:

Вік 18-22 – 72,2%; вік 23-27 – 11,1%; вік 38-42 – 5,6%; вік 43-47 – 11,1%

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

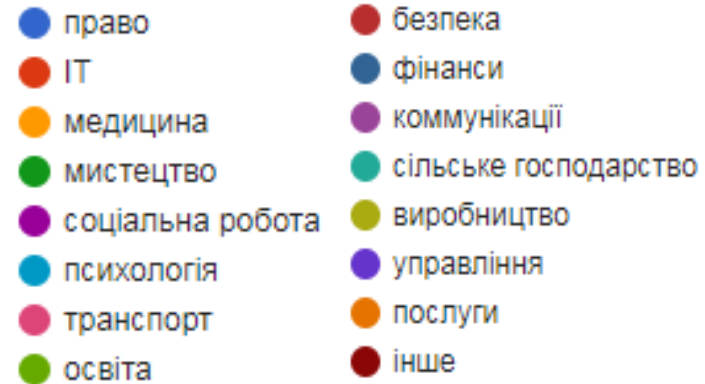
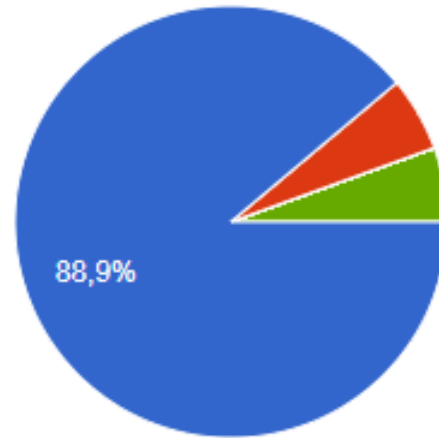
Питання 2: Ви займаєтеся або плануєте займатися діяльністю у сфері?

Відповіді:

Право – 88,9%

ІТ – 5,6%

Освіта – 5,6%

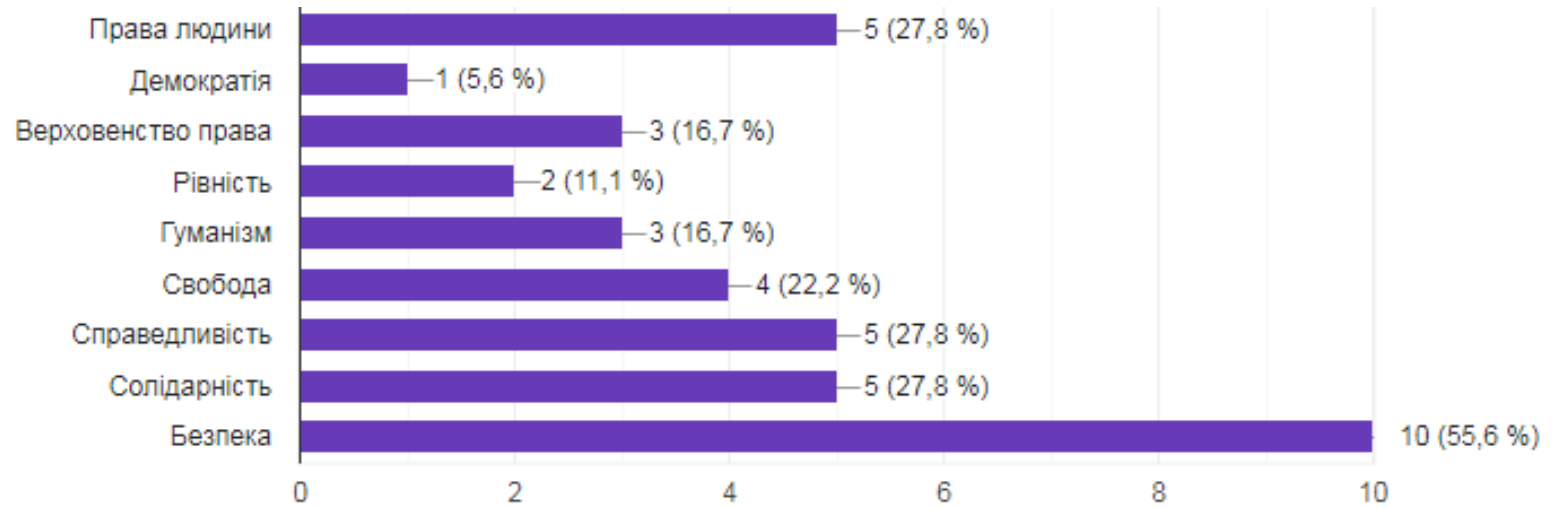

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 3: На які європейські цінності негативно вплинула цифровізація?

Відповіді:

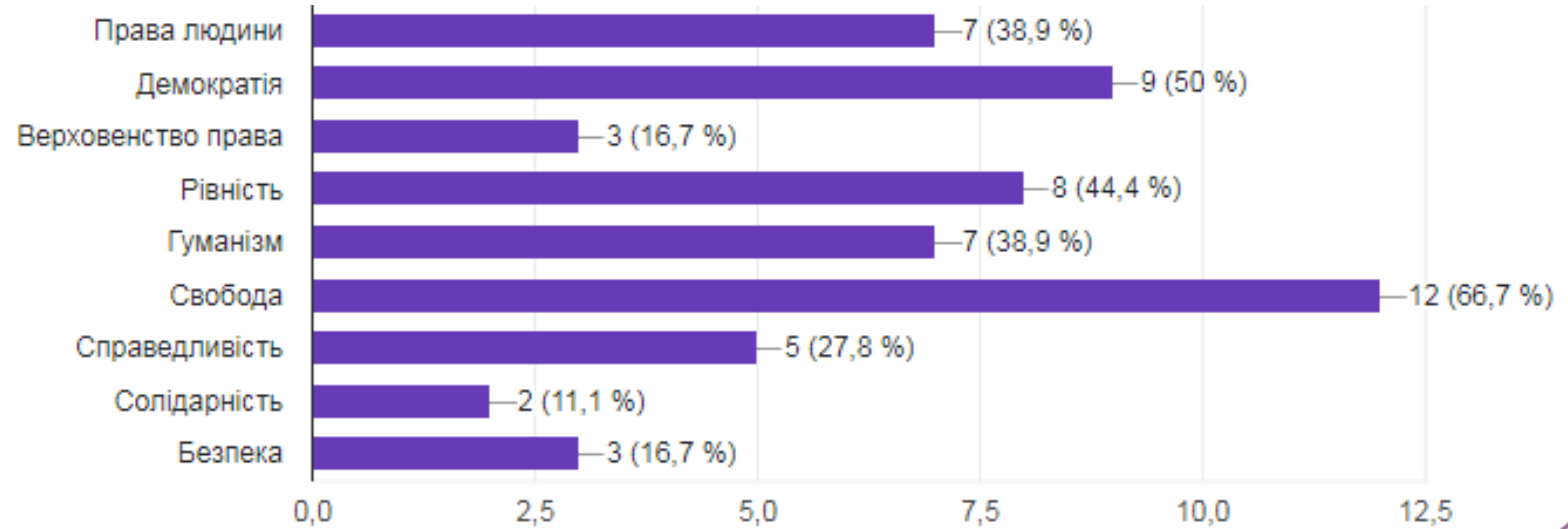

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 4: На які європейські цінності позитивно вплинула цифровізація?

Відповіді:

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 5: Яка ваша думка про спадкування акаунтів?

Відповіді:

- (1) Негативна
- (2) Наразі, нейтральне.
- (3) Не сформувала ще уявлення про дане питання
- (4) На мою думку спадкування акаунтів потрібно визначити на законодавчому рівні. На сьогодні багато особистої інформації в соціальних мережах, тому після смерті особи вона повинна бути захищена. З даного питання читала тільки статті, нажаль з судовими справами з даного питання не знайома.
- (5) Позитивна
- (6) Насамперед, я позитивно ставлюсь до даного явища, але варто все-таки більш детально дослідити це питання, і водночас добре проаналізувати європейську практику.
- (7) Немає

Co-funded by the
European Union

- (8) Це дуже цікава тема і я , в принципі, за, але і є деякі винятки в цьому питанні
- (9) Спадкування особистих акаунтів є позитивним рішенням, але важливо діяти відповідно до волі власника акаунту
- (10) Дискусійне питання. Я думаю, що акаунт належить конкретній людині і користуватися ним комусь під ім'ям уже померлої людини неправильно
- (11) Акаунт має бути успадкований. Питання потребує правового регулювання
- (12) Вважаю позитивною . На жаль в нашому законодавстві не містить подібних норм, однак із розвитком комп'ютерних технологій будуть з'являтися нові потреби у створенні ефективних механізмів регулювання цієї сфери як із позиції програмного забезпечення, так і з відповідної нормативної бази.
- (13) Цілком позитивна
- (14) Негативна
- (15) Негативна
- (16) Негативно ставлюсь до цього

Co-funded by the
European Union

(17) Незалежно від правової природи акаунтів, правовий зв'язок між спадкоємцем та спадкодавцем має забезпечувати/гарантувати щонайменше доступ спадкоємця до акаунту (можливо й обмежений). Доцільно розрізняти підходи до "знеособлених" акаунтів (наприклад, псевдонімних акаунтів в ігрових/розважальних проектах) та акаунтів тісно пов'язаних безпосередньо з особою (з урахуванням розвитку метаверсів. тощо такі акаунти стануть фактичним та, скоріш за все, і юридичним альтер его суб'єктів правовідносин). Отже такі акаунти наврядчи можуть бути успадковані (але певний доступ має бути, наприклад, для отримання інформації, знову ж таки, якщо спадкодавець як "власник" акаунту не заборонить це). Акаунти, які не мають такого тісного зв'язку з особою - по суті - є нічим іншим як правом вимоги (сукупністю таких прав), які виникли на підставі зобов'язальних відносин і переважно мають майновий характер. Тобто вільному "оберту" таких акаунтів, зокрема і їх "спадкуванню" принципово нічого не перешкоджає, крім волі власників/операторів систем/сервісів, яка втілена в різноманітних ліцензійних угодах, правилах користування, тощо.

Co-funded by the
European Union

Ці матеріали підготовлені командою проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”. Матеріали є частиною проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Ми хотіли б висловити щирю подяку за цінний внесок Поліні Дворніковій та Дмитру Ніколаєвському.

Ви можете зв’язатися з нами за адресою yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua

Co-funded by the
European Union

The training materials were prepared by the project team of The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era. The materials are the part of the project The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

We would like to express our sincere gratitude for the valuable contributions of Polina Dvornikova and Dmytro Nikolaevskyi.

You can contact us yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua